

**פרוטוקול מישיבת המועצה המינהלית (2/2019)
שהתקיימה בתאריך 17.1.2019 במשרדי בנק ישראל בתל אביב**

נוכחים מקרב חברי המועצה: יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית
סגי איתן
נדין בודו-טרכטנברג, המשנה לנגיד
יפעת ביטון
אמיר ירון, נגיד הבנק
נעים נג'אר

נוכחים מקרב עובדי הבנק:

אדי אזולאי, ראש מטה הנגיד (בנושא מספר 1)
יוני אתר, יועץ למנכ"ל
חזי כאלו, מנכ"ל הבנק
אילן סוציאנו, עוזר למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

נוכחים נוספים בנושאים 3 - 10 של סדר היום:

קייט זירד, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

נוכחים נוספים בנושא 13 של סדר היום:

יעל ואקנין, מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה

רחל צימלס, היחידה לתכנון וכלכלה

נוכחים נוספים בנושא 14 של סדר היום:

קייט זירד, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

סדר היום:

1. עדכוני הנגיד והמנכ"ל
2. אישור פרוטוקולים
3. עדכונים מוועדות ביקורת
4. דוח ביקורת בנושא הגנת הפרטיות במערכת לשיתוף בנתוני אשראי
5. דוח ביקורת בנושא תהליכי אישור פקודת שינויים בפרויקט הבינוי בירושלים
6. דוח ביקורת בנושא תקציב ותשלומים בשיפוץ מבנה הבנק המרכזי בירושלים (בניין 1)
7. דוח ביקורת בנושא ריתוק משקי
8. דוח ביקורת מעקב אחר תיקון הליקויים ויישום ההמלצות מדוח הביקורת בנושא מערכת דיווחים ישירים
9. דוח מבקר המדינה בנושא נציגויות משרד האוצר ובנק ישראל בחו"ל
10. דוח ביקורת בנושא עמידה בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע)
11. עדכונים מהוועדה לבחינת דוחות כספיים
12. מינוי ועדה לבחינת דוחות כספיים
13. העברת עודפי תקציב בין שנים
14. סדרי עבודת המועצה המינהלית

הדיון:

נושא 1 בסדר היום: עדכוני הנגיד והמנכ"ל

עדכוני הנגיד

נגיד הבנק דיווח על השתתפותו בכנס הדו-חודשי של נגידי בנקים מרכזיים מובילים בעולם, החברים בבנק הבין-לאומי לסילוקין (BIS) שהתקיים בעיר באזל שבשווייץ, וציין כי בנק ישראל זוכה להערכה רבה בקרב בנקים מרכזיים.

דברי יו"ר המועצה

יו"ר המועצה הביע את הערכת המועצה למי שנטלו חלק במו"מ שבסופו נחתם הסכם קיבוצי חדש בבנק, והדגיש את העובדה שתקופת המו"מ התאפיינה בשקט תעשייתי בבנק.

עדכוני מנכ"ל הבנק

ההסכם הקיבוצי

מנכ"ל הבנק דיווח כי 95% מעובדי דור א' הסכימו, בחתימת ידם, לוותר על הפעלתו של סעיף 12 בהסכם הקיבוצי 2008¹ בהסכם הקיבוצי הנוכחי. המנכ"ל ציין כי ההסכם הנוכחי נועד בראש ובראשונה לצמצם את פער השכר הבין-דורי בבנק, ושיבח את עובדי דור א' על תרומתם לשיפור יחסי העבודה בבנק. המנכ"ל הוסיף כי העובדים הספורים מקרב דור א' שסירבו לחתום עשויים לפנות לבית הדין המחוזי לעבודה, בבקשה שזה יורה להפעיל את סעיף 12 האמור בכול הסכם קיבוצי בבנק. לאחר פסיקת בית הדין המחוזי ניתן לערער על החלטתו לבית הדין הארצי לעבודה. המנכ"ל הבהיר כי אם ההסכם הנוכחי יגיע לפתחו של בית הדין הארצי לעבודה וזה יפסוק בעד הפעלת סעיף 12, אזי ההסכם הקיבוצי שנחתם לאחרונה יבוטל וצריך יהיה להתחיל את המו"מ מבראשית. עם זאת, הבנק ממשיך להיערך לקראת מימוש ההסכם ובין השאר מטפל בהגדרת העובדים שיועסקו בחוזים אישיים. המנכ"ל הוסיף כי הבנק יחל לטפל בהשוואת תנאי העסקתם של הסטודנטים והעובדים הזמניים בבנק לאלה של סטודנטים במשרדי הממשלה. לאחר שיתגבשו התנאים החדשים הם יוצגו למועצה. המנכ"ל העריך כי העלות הנוספת לבנק תהיה זניחה למדי.

העברת עובדים מהדיוור החלופי אל קריית הלאום

המנכ"ל דיווח כי בימים הקרובים צפויה חטיבת השווקים לעבור אל המבנה המרכזי בקריית הלאום. לאחר מכן יישארו בדיוור החלופי עובדי החטיבה לטכנולוגית המידע ועובדי מחלקת המטבע, אשר יאכלסו את מרכז הטכנולוגיה והחירום לאחר שבנייתו תושלם. *² המנכ"ל ציין כי האתגר העיקרי בהעברת חטיבת השווקים הוא העברתו של חדר העסקות.

חבר מועצה חלק שבחים לבנק על העובדה שמערכות מחשוב הועברו למבנה המרכזי בקריית הלאום ללא תקלות.

המנכ"ל דיווח כי עד לסיום השיפוץ של המבנה המרכזי נותרו 3 אבני דרך: (1) בניית עמדת הבידוק הקדמית, שצפויה להסתיים עד סוף ינואר. (2) הקמת החלבייה והגזיבו עד ה-1 במרץ. (3) הפעלת המטבח וחדר האוכל הבשרי בשבוע הקרוב.

¹ הסעיף קובע כי כול תוספת שכר שתשולם על פי הסכם לעובדי דור 2008 תשולם גם לעובדי דור א', ולהיפך.
² הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לביטחון הבנק.

המנכ"ל ציין כי בתחילת המחצית השנייה של פברואר מתוכנן להתקיים טקס חנוכת המבנה המרכזי.

בניית מרכז הטכנולוגיה והחירום

המנכ"ל דיווח על עדכון לוח הזמנים של בניית המרכז, שעל פיו סיום בניית השלד של המבנה צפוי בסוף אפריל ותעודת השלמת הבנייה צפויה להינתן בסוף נובמבר 2019 – פיגור של 4 חודשים לעומת המועד החוזי. האתגר הקרוב הוא יציאת התקרה העבה מאוד של המבנה התת-קרקעי. המנכ"ל ציין כי עבודות הבינוי מתנהלות כמעט לכול אורך שעות היממה.³ המנכ"ל הזכיר כי המבנה נבנה בתקן מחמיר בהתאם להמלצתה של ועדת נחושתן⁴, לצורך רציפות תפקודית. לכן כול מערכת תשתית היא כפולה לצורך גיבוי.

5*

יו"ר המועצה אמר כי המועצה תייחד, בישיבתה הבאה, דיון בבניית מרכז הטכנולוגיה והחירום.

6*

יו"ר המועצה ציין כי המועצה דורשת מהבנק להתייחס לליקויי הבטיחות באפס סובלנות, ואפילו להפסיק את העבודות לצורך תיקון ליקויים.

המנכ"ל ציין כי הבנק עצר במספר מקרים את העבודות, וכי בעקבות כול חשיפה של ליקוי בטיחות מתקיים תחקיר.

המערכת לשיתוף בנתוני אשראי

מנכ"ל הבנק הזכיר כי המועד, נכון לעכשיו, של עליית המערכת לאוויר הוא ה-12 באפריל.⁷

מנכ"ל הבנק ציין כי בהיבט הטכנולוגי המערכת כבר עלתה לאוויר, והבנק נערך לבצע פיילוט שבו ייטלו חלק 30 לקוחות אשר באמצעותם תיבחן המערכת מקצה לקצה. המנכ"ל הוסיף כי הספק החיצוני שמסייע לבנק להקים את המערכת התחייב לסייע לו גם לבנות את מודול הניטור. המודול ייבנה בשני שלבים: בשלב הראשון ייכללו בו כול האלמנטים ההכרחיים לניטור. המנכ"ל דיווח כי קליטת הנתונים ההיסטוריים למערכת הסתיימה, ואיכות הנתונים שנקלטו גבוהה מאוד ויוצאת דופן בהשוואה למערכות דומות בעולם. המנכ"ל גם דיווח כי 2 לשכות אשראי קיבלו רישיון ולשכה שלישית עדיין בתהליך בדיקה לצורך רישוי. המנכ"ל הזכיר כי בנוסף למאגר הנתונים המותממים⁸ שישמש את לשכות האשראי לצורך בניית המודלים שלהן לדירוג אשראי, יקים הבנק מאגר מותמם לצרכים פנימיים שישמש לצורכי ניתוח ומחקר. שני המאגרים הולכים ונבנים בימים אלה. המנכ"ל ציין כי בנק ישראל עוסק גם בהקמת המערך לשירות לקוחות המערכת, שיהיה הכתובת למתן מידע לציבור הלווים על אודות השימוש במערכת וגם כתובת לקבלת תלונות.

³ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לביטחון הבנק.

⁴ הוועדה שעסקה בהיערכות לשעת חירום של הגופים הציבוריים בקריית הלאום.

⁵ הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו עלול לפגוע במו"מ עתידי.

⁶ הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו עלול לפגוע במו"מ עתידי.

⁷ הוחלט לא לפרסם – נושא שאינו סופי הנמצא בבדיקה.

⁸ ללא פרטים המזהים את נוטל האשראי.

נזקי מזג האוויר הסוער

מנכ"ל הבנק הזכיר כי בישיבה קודמת דיווח על נזק שנגרם מחדירת מי גשמים דרך תקרת חדר המחשב הישן שבמרתף המבנה המרכזי. הוא אמר כי בעקבות האירוע תוקנו ליקויים ולא נגרם נזק נוסף בעקבות הגשמים שירדו מאז. המנכ"ל מסר כי הבנק בוחן חלופות לאחסון הציוד הטכנולוגי של המערכת לשיתוף בנתוני אשתי, ואת הסיכונים הגלומים בהן, למשל כאלה הכרוכים בהעברת ציוד. לאחר הבחינה תתקבל החלטה.

תרגיל חירום של המערכת הפיננסית

המנכ"ל מסר כי ב-19 בפברואר יתקיים תרגיל חירום של המערכת הפיננסית שינוהל במשותף על ידי בנק ישראל ומשרד האוצר. בתרגיל ייטלו חלק כול הגורמים במערכת הפיננסית ובשוק ההון ובהם גם הבורסה לני"ע ובתי השקעות. בתרגיל ייבחנו היבטים שונים של התגוננות כנגד איומים קיברנטיים (סייבר).

תקציב הבנק לשנת 2019

המנכ"ל דיווח כי חוברת התקציב נמסרה ליושב ראש ועדת הכספים של הכנסת, אך טרם נקבע מועד הדיון בוועדה. לפיכך, הבנק מנוע, לפי שעה, מלפרסם את התקציב, אך יכול להתנהל על פיו.

מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית הסבירה שבנק ישראל מחויב לפי חוק לפרסם את התקציב ברשומות. אלא שהפרסום יכול להתבצע רק לאחר דיון בוועדת הכספים של הכנסת, והואיל ודיון זה טרם התקיים אי אפשר עדיין לפרסם ברשומות.

ראש מטה הנגיד הוסיף כי ועדת הכספים מקבלת מהבנק דיווח על התקציב, אך היא אינה גורם המאשר אותו.

קוד אתי בבנק ישראל

המנכ"ל ציין כי בימים אלה מתגבש נוסח סופי של הקוד האתי שהוא אחד מהתוצרים של ההסכם הקיבוצי שנחתם לאחרונה בבנק. לאחר שהנוסח יאושר על ידי הנגיד וההנהלה הוא יוצג למועצה.

מינוי של קצינת ציות בבנק

מנכ"ל הבנק דיווח כי בחודש נובמבר מונתה בבנק קצינת ציות. הוא הסביר כי המינוי התחייב לנוכח החשיבות הגוברת בשנים האחרונות של הרגולציה בתחום המוסדות הפיננסיים בכלל, ובהם הבנקים המרכזיים, ובתחומים של הגנת הפרטיות ושל איסור הלבנת הון ומימון טרור בפרט. לדבריו, במרבית הבנקים המרכזיים המתקדמים יש קציני ציות שאחראים על עמידה בהוראות רגולטוריות וסטטוטוריות. אומנם פעילותו של קצין ציות קשורה לניהול הסיכונים, אבל בבנק ישראל הוחלט שקצינת הציות תפעל בכפיפות למנכ"ל ולא כחלק מהיחידה לניהול סיכונים. התפקיד מחייב גם קשרי עבודה הדוקים עם המחלקה המשפטית.

יו"ר המועצה הציע שקצינת הציות תציג למועצה את עבודה ואת תפיסותיה המקצועיות לאחר שתשלים חצי שנה בתפקיד.

החלטות:

המועצה מבקשת שקצינת הציות תציג בפניה את עבודתה.

נושא 2 בסדר היום: אישור פרוטוקולים

המועצה דנה בטיטת הפרוטוקול מיישיבתה שהתקיימה ב-8 בנובמבר 2018.

חבר מועצה ביקש שפרוטוקול הדיון בנושא יחסי העבודה ייבחן פעם נוספת, כדי לשקול אפשרות לפרסם חלקים ממנו לציבור. זאת לנוכח העובדה שההסכם הקיבוצי בבנק נחתם. לפיכך, אישור הפרוטוקול נדחה לשיבה הבאה של המועצה.

העוזר למזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית הציע כי לנוכח הקשר בין הישיבות שקיימה המועצה ב-8 וב-9 בנובמבר, יפורסמו הפרוטוקולים של שתי הישיבות כמקשה אחת. יו"ר המועצה הסכים להצעה.

נושא 3 בסדר היום: עדכונים מוועדות ביקורת

חבר המועצה ששימש כיו"ר הישיבה של ועדת הביקורת שהתקיימה ב-2 בדצמבר 2018 ציין כי בזכות מאמציו של המבקר הפנימי הצליחה ועדת הביקורת לדון, במהלך ישיבותיה, בכול דוחות הביקורת שהצטברו במהלך התקופה שבה אי אפשר היה לכנס את הוועדה.

הוא עדכן כי ב-2 בדצמבר ועדת הביקורת דנה, בין השאר, בדיווח על מתן פטור מחובת מכרז לפי תקנה 36 לתקנות חוק חובת המכרזים. הדיון התמקד ב-3 התקשרויות בפטורים לפי תקנות 3(29) ו-3(31) – שעניינן ספק יחיד וספק חוץ ובפטורים לפי תקנה 3(4)(ב) – שעניינה התקשרות המשך בנסיבות שבהן השמירה על האחידות נדרשת מטעמי יעילות וחסכון. חבר המועצה ציין כי ועדת הביקורת תדון בישיבתה הקרובה גם בהתקשרות של הבנק בפטור ממכרז עם האדריכל, והדיווח על תוצאות הדיון יימסר למועצה בישיבתה הבאה. לדעתו, המועצה צריכה לתת את הדעת לגבי סוג ההתקשרויות שהבנק צריך להגדיר כפטורות ממכרז.

חבר המועצה דיווח שוועדת הביקורת דנה גם במינוי רואה חשבון מבקר ובשאלה לאילו משרדים על הבנק לפנות ומהם הקריטריונים שבהם צריכים לעמוד המשרדים שיתמודדו בהליך הבחירה. כמו כן, בעקבות החלטה שקיבלה המועצה ב-18 בנובמבר, הבנק פנה אל חמשת המשרדים הגדולים ביותר בישראל בבקשה לברר את סוגיית אי-התלות והתשובות שהתקבלו ציינו היעדר תלות.⁹

מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית ציינה כי הנושא ימשיך להידון בוועדת הביקורת וכי מסמכי ההליך מגובשים בעצם הימים האלה.

**** הדיון נמשך מאוחר יותר במהלך הישיבה, לאחר הדיון בנושא מספר 9 ****

נושא 4 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא הגנת הפרטיות במערכת לשיתוף בנתוני אשראי

מצורפת תמצית של ממצאי דוח ביקורת בנושא הגנת הפרטיות במערכת לשיתוף בנתוני אשראי (נספח א)

חבר המועצה ששימש כיו"ר הישיבה של ועדת הביקורת שהתקיימה ב-2 בדצמבר 2018 ציין שהמבקר הפנימי בדק את הגנת הפרטיות במערכת לשיתוף בנתוני אשראי, למרות שזו עדיין לא עלתה לאוויר בהיבט התפעולי. הוא הוסיף כי הגנת הפרטיות היא אתגר מרכזי של המערכת, וכי המבקר הפנימי העביר את הערותיו למנהלי המערכת והן אומצו.

⁹ הוחלט לא לפרסם – נושא שאינו סופי הנמצא בבדיקה.

נושא 5 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא תהליכי אישור פקודת שינויים בפרויקט הבינוי בירושלים
נושא 6 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא תקציב ותשלומים בשיפוץ מבנה הבנק המרכזי בירושלים (בניין 1)

מצורפות תמציות של ממצאי דוחות ביקורת בנושא תהליכי אישור פקודת שינויים בפרויקט הבינוי בירושלים (נספח ב) ובנושא תקציב ותשלומים בשיפוץ מבנה הבנק המרכזי בירושלים (בניין 1) (נספח ג)

חבר המועצה ששימש כיו"ר הישיבה של ועדת הביקורת שהתקיימה ב-2 בדצמבר 2018 ציין שהואיל ופקודות השינויים שניתנו במהלך השיפוץ של המבנה המרכזי כבר הוצאו אל הפועל, הבדיקה התמקדה בהתאמת התהליכים לנוהלי הבנק, והמסקנות נוגעות לפקודות שינוי בבניית מרכז הטכנולוגיה והחירום, אם וככול שיהיו.

החלטות:

1. על פי סעיף 20 (א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 החליטה המועצה לאשר את המלצות ועדת הביקורת בנושא דוח ביקורת בנושא תהליכי אישור פקודת שינויים בפרויקט הבינוי בירושלים.
2. על פי סעיף 20 (א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 החליטה המועצה לאשר את המלצות ועדת הביקורת בנושא דוח ביקורת בנושא תקציב ותשלומים בשיפוץ מבנה הבנק המרכזי בירושלים (בניין 1).

נושא 7 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא ריתוק משקי

מצורפת תמצית של ממצאי דוח ביקורת בנושא ריתוק משקי (נספח ד)

חבר המועצה ששימש כיו"ר הישיבה של ועדת הביקורת שהתקיימה ב-2 בדצמבר 2018 ציין שהדוח עסק בהיערכות הבנק לשעת חירום, בהיבט של עובדים החיוניים הן לבנק והן לצבא בשעה שכזו. ועדת הביקורת אימצה את ההמלצות הכלולות בדוח הביקורת.

חבר מועצה שאל אם הבנק קשור למשק לשעת חירום (מל"ח).

היועץ למנכ"ל הבנק השיב שהבנק מצוי בקשר עם רשות החירום הלאומית (רח"ל). הוא הוסיף כי חטיבת הפיקוח על הבנקים מוגדרת כרשות ייעודית פיננסית, אך בנק ישראל אינו מוגדר ככזאת באופן רשמי. עם זאת, בנק ישראל נערך לשעת חירום בסטנדרטים של רשות ייעודית פיננסית וגם מבוקר על ידי רח"ל.

מנכ"ל הבנק ציין כי גם מבקר המדינה ערך ביקורת לבנק לעניין היערכותו לשעת חירום. בביקורת שנערכו זכה הבנק בציונים גבוהים ובשבחים. המנכ"ל הדגיש כי בנק ישראל מקדיש משאבים רבים להיערכות, והדוגמה הבולטת היא הקמת המרכז לטכנולוגיה וחירום.

המבקר הפנימי אמר שהבחירה בנושא הריתוק המשקי הייתה במטרה להשיא ערך מוסף בתחום היערכות לשעת חירום, במסגרת מטלת הביקורת, לנוכח הדוחות של רח"ל המשבחים את היערכותו של בנק ישראל. הממצאים העיקריים נגעו לרשימות העובדים החיוניים בבנק.

חבר מועצה שאל אם בשעת חירום הבנק צפוי להמשיך לתפקד כהלכה גם אם חלק מהעובדים יגויס לצבא.

היועץ למנכ"ל השיב שהבנק נערך באמצעות חלופות שונות כדי להתמודד היטב עם מצב כזה.

מנכ"ל הבנק הוסיף כי אחד מעובדי הבנק מוגדר כחיוני לצבא בשעת חירום וגם לצורך הפעלה תקינה של מערכות התשתית שבמרכז הטכנולוגיה והחירום.

חבר המועצה הקודם הציע שהבנק יערוך סימולציה שתבחן את תפקוד הבנק בשעת חירום ותביא בחשבון שחלק מהעובדים המוגדרים חיוניים לבנק יגויסו. הוא אמר שהבנק חייב לוודא שביכולתו להמשיך ולתפקד כשורה בזמן חירום, וככול שהדבר יידרש המועצה אף תפנה לר"ל.

החלטות:

1. על פי סעיף 20 (א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 החליטה המועצה לאשר את המלצות ועדת הביקורת בנושא דוח ביקורת בנושא ריתוק משקי.

2. המועצה מבקשת מהבנק לוודא המשך תפקוד הבנק בשעת חירום, ההיערכות תוצג בדיון נפרד.

נושא 8 בסדר היום: דוח ביקורת מעקב אחר תיקון הליקויים ויישום ההמלצות מדוח הביקורת בנושא מערכת דיווחים ישירים

מצורפת תמצית של ממצאי דוח ביקורת מעקב אחר תיקון הליקויים ויישום ההמלצות מדוח הביקורת בנושא מערכת דיווחים ישירים (נספח ה)

חבר המועצה ששימש כיו"ר הישיבה של ועדת הביקורת שהתקיימה ב-2 בדצמבר 2018 ציין שהוועדה אימצה את ההמלצות הכלולות בדוח הביקורת, אך הוטרדה מהעובדה שיישומן יהיה רק בסוף שנת 2021.

*10

חבר מועצה אמר שיש לוודא כי תוכנית העבודה לשנת 2020 תכלול את אפיון ופיתוח המערכת.

נושא 9 בסדר היום: דוח מבקר המדינה בנושא נציגויות משרד האוצר ובנק ישראל בחו"ל
מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית הסבירה שלבנק יש צוות לתיקון ליקויים שמונה על ידי המועצה, שבו חברים הנגיד, המנכ"ל והיועמ"ש. הצוות מגבש את התייחסותו להמלצות הכלולות בדוח מבקר המדינה. תשובת הצוות לתיקון ליקויים התייחסה להמלצות שמבקר המדינה ביקש לעקוב אחריהן, בדוח קיימות המלצות נוספות. הדוח נדון בוועדת הביקורת ואח"כ במועצה המנהלית. לאחר הדיון במועצה יו"ר המועצה שולח למבקר המדינה מכתב בליווי החלטות הצוות לתיקון ליקויים.

חבר מועצה אמר שצריך להפסיק את פעילותה של נציגות בנק ישראל בחו"ל בהקדם.

המבקר הפנימי העיר שהמועד שקבע הצוות לתיקון ליקויים לתיקון שניים מהליקויים שעליהם הצביע מבקר המדינה¹¹ היה 31 בדצמבר 2018. הואיל ומועד זה חלף והואיל והתיקון תלוי גם במשרד האוצר, הציעה מנהלת האגף הפיננסי לדחות את המועד ל-28 בפברואר.

¹⁰ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור לביטחון הבנק.

¹¹ שני הליקויים נוגעים לתיאום ושיתוף פעולה בין בנק ישראל לאגף החשב"ל, הלוקים בחסר ככול הקשור לפעילות פיננסית הנדרשת לשעת חירום.

מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית ביקשה לקבל מסמך מעודכן של הצוות לתיקון ליקויים שבו יוצג התאריך המעודכן.

החלטות:

המועצה מבקשת מהנהלת הבנק לבחון את מועד הפסקת פעילות הנציגות¹².

נושא 3 בסדר היום: עדכונים מוועדות ביקורת – המשך הדיון

חבר מועצה הזכיר כי המועצה החליטה להעביר את הטיפול בעניין בחירת רואה החשבון המבקר לוועדת הביקורת, ובישיבת הוועדה הוחלט שההליך יהיה פומבי ולא באמצעות פנייה מוגדרת מראש למספר מועמדים. חבר המועצה אמר שלדעתו ההחלטה שהתקבלה היא טובה לתחילת ההליך. ההליך עצמו יתחלק לשניים: שלב מקדמי ושלב הבחירה. כדי לצלוח את השלב המקדמי, על המשרדים שיעמידו עצמם לבחירה לעמוד ברף גבוה מאוד של תנאים מקצועיים. גם לשלב השני, שלב הבחירה, הוגדרו קריטריונים. חבר המועצה ציין כי הקריטריונים לשלב הראשון והשני הוגדרו על ידי גורמים שונים בבנק, והוועדה החליטה כיצד לחלק אותם בין שני השלבים. הוא הוסיף כי הדרישות המקצועיות הגבוהות חיוניות לנוכח מעמדו וייחודו של בנק ישראל. חבר המועצה התייחס לפנייה שנעשתה אל חמשת המשרדים הגדולים בעניין אי-התלות, וציין כי הפנייה נערכה בשני שלבים. הואיל והמידע שהתקבל בפעם הראשונה לא היה מספק נערכה פנייה נוספת שבעקבותיה התקבל מידע מפורט הרבה יותר. עמדתם של כול המשרדים היא כי לא קיים ניגוד עניינים, הן בהיבט של התקנות הבין-לאומיות בעניין זה והן בהיבט של הכללים הנהוגים בישראל. כמו כן ציינו המשרדים שההיקף הכספי של השירותים שהם מעניקים לבנקים המסחריים בישראל אינו עולה על 10%, ולרוב הוא נמוך בהרבה משיעור זה.

חברי המועצה דנו בשאלה אם קיים ניגוד עניינים בקרב חברי ועדת הביקורת לעניין השתתפותם בהליך למינוי רואה החשבון המבקר. מסקנתם הייתה כי הם אינם מצויים בניגוד עניינים, ועם זאת עליהם לתת גילוי נאות לאפשרות הלכאורית כי ימצאו בניגוד עניינים.

מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית ציינה כי בוועדה למינוי רואה החשבון המבקר מונו, לצורך ההליך הקודם, חברים מקרב הציבור. המועצה החליטה כי ועדת הביקורת תמליץ למועצה באיזה משרד לבחור, וההחלטה על המינוי נתונה בידי המועצה. היא הוסיפה כי בוועדה שבחרה את המשרד הנוכחי המספק שירותי ביקורת לבנק ישראל, שותף גם נציג ציבור שאינו חבר במועצה המינהלית.

חבר מועצה הבהיר שהקמת ועדת משנה מיוחדת לעניין זה – הוועדה למינוי רואה חשבון מבקר – ומינוי חברים בוועדה הם חלק מהפרורוגטיבה של ועדת הביקורת, ולפיכך אינה צריכה לבוא לאישור המועצה המינהלית.

נושא 10 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא עמידה בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע)

מצורפת תמצית של ממצאי דוח ביקורת בנושא עמידה בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) (נספח ו)

חבר מועצה, ששימש כיו"ר הישיבה של ועדת הביקורת שהתקיימה ב-13 בדצמבר 2018, ציין כי ב-8 במאי נכנסו לתוקפן תקנות חדשות המחייבות גופים שמחזיקים מאגרי מידע, ובהם בנק ישראל, לערוך ביקורת אחת ל-24 חודשים.

¹² לאחר הישיבה נמסר למועצה כי הנציגות תיסגר בסוף חודש יוני 2019.

לדבריו, המבקר הפנימי החליט לערוך ביקורת על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי כבר כעת, כפי שדווח קודם. עריכת ביקורת בשלב מוקדם של המערכת עשוי למנוע אי עמידה בהוראות ובתקנות, וממצאי הביקורת כבר יחייבו את בנק ישראל להיערך בצורה מסוימת..

המבקר הפנימי הבהיר שאומנם בדיקת ההיבט של הגנת הפרטיות במערכת לשיתוף בנתוני אשראי – שעליה דווח במסגרת הדיון בנושא 4 בסדר היום – הייתה במובן מסוים תיאורטית, הואיל והמערכת טרם עלתה לאוויר בהיבט התפעולי. אולם מטלת ביקורת זו בוצעה בהתאם לתקנה 16 בתקנות הגנת הפרטיות, המחייבת לערוך אחת ל-24 חודשים ביקורת שכזו על מאגרי המידע של הארגון, באמצעות מבקר פנימי או חיצוני. המבקר הפנימי הוסיף כי המטלה בוצעה בעקבות בקשתו של הממונה על הגנת הפרטיות בבנק, ובהתאם לדרישות בתקנות.

13*

המשנה לנגיד הבנק ציינה כי צריך להבחין בין ההגנה על המאגרים מפני איומים קיברנטיים (סייבר) לבין הגנה על הפרטיות. מאגרי המידע בבנק ישראל, בחטיבות הפיקוח על הבנקים ומידע וסטטיסטיקה, מכילים מידע רב על אנשים פרטיים, ולכן נדרשת תוכנית עבודה שתוודא שנוהלי העבודה מתאימים ומיושמים כהלכה. לדבריה, חוק הגנת הפרטיות לא נועד להגן על חברות עסקיות.

החלטות:

על פי סעיף 20 (א)(7) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010 החליטה המועצה לאשר את המלצות ועדת הביקורת בנושא דוח ביקורת בנושא עמידה בתקנות הגנת הפרטיות; אבטחת מידע).

נושא 12 בסדר היום: מינוי ועדה לבחינת דוחות כספיים

יו"ר המועצה המינהלית ציין כי עקב פרישתו של חבר המועצה אשר שימש כיו"ר הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים, צריך למנות במקומו חבר אחר בוועדה, וגם יו"ר לוועדה. לדבריו, הגב' יפעת ביטון הסכימה להתמנות כחברה בוועדה.

החלטות:

המועצה החליטה למנות את גב' יפעת ביטון לחברה בוועדה לבחינת דוחות כספיים במקומו של מר אפרים צדקה. בראש הוועדה יעמוד מר נעים נג'אר.

נושא 11 בסדר היום: עדכונים מהוועדה לבחינת דוחות כספיים

חבר מועצה המשמש כחבר בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים דיווח כי בישיבה שקיימה הוועדה ב-28 באוקטובר 2018, נמשך הדיון במסגרת החשבונאית / הכללים החשבונאיים של הדוחות הכספיים של בנק ישראל. הוא הסביר כי עד כה, כולל הדוחות הכספיים ל-2018, הדוחות נערכו על פי עקרונות התקינה החשבונאית הישראלית, עם התאמה לכללים המקובלים בבנקים מרכזיים. גורמי מקצוע בבנק ומחוצה לו הציגו לוועדה גישות שונות לעריכת הדוחות הנהוגות בבנקים מרכזיים מתקדמים. הוועדה החליטה לשנות את המסגרת החשבונאית הנהוגה ולאמץ את התקינה הבינלאומית – IFRS – עם התאמות לפעילות של בנק מרכזי. עיקר השינוי נוגע להצגת הפרשי שערות לא ממושמים, לנוכח התנודות

¹³ הוחלט לא לפרסם – נושא שאינו סופי הנמצא בבדיקה / נושא שפרסומו עלול לפגוע באבטחת המידע של הבנק.

הניכרות שעשויות להיות בהם. ההחלטה לשנות את המסגרת החשבונאית נסמכה גם על בדיקה שהצביעה שהשפעת השינוי על הדוחות הכספיים אינה גדולה. המסגרת החשבונאית החדשה תיושם על הדוחות הכספיים לשנת 2019.

נגיד הבנק שאל אם המשרדים שעשויים להשתתף בהליך החדש לבחירת משרד רואה חשבון מבקר יוכלו להתמודד עם הכללים החשבונאים בבנק ישראל.

חבר המועצה השיב שכול צוות ביקורת חדש יצטרך ללמוד את נושא עריכת הדוחות הכספיים בבנק ישראל מאנשי המקצוע של הבנק. הוא הוסיף כי אנשי המקצוע בבנק גם מתעדכנים באופן שוטף בהתפתחויות החלות על כללי החשבונאות הנהוגים בבנקים מרכזיים אחרים.

חבר מועצה העיר שמורכבות כללי החשבונאות של בנק מרכזי נובעים מהשילוב של הצורך לבטא בדוחות כללי חשבונאות סטנדרטיים ומקובלים בדוחות כספיים ביחד עם ייחודו של בנק מרכזי. כך לדוגמה, הכללים צריכים להביא, בין השאר, את מידת העצמאות של הבנק המרכזי (השונה ממדינה למדינה). גם הדוחות הכספיים משפיעים, באמצעות החובה להעביר רווחים למדינה, על הקשר שבין הבנק המרכזי לממשלה. לכן המומחיות הקשורה לדוחות הכספיים, נדרשת גם במישור של הבנת היחסים, גם בפן המשפטי, בין הבנק המרכזי לממשלה.

חבר המועצה המשיך לסקור את הנושאים שנידונו בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים וציין כי הוועדה דנה גם בסוגיית ההתחייבויות האקטואריות של הבנק בגין הטבות לעובדים וגמלאים. הוועדה ביקשה שבישיבתה הבאה תוצג לה דוגמא ספציפית של חישוב ההתחייבות בגין סיום העבודה בבנק, כדי לבחון את הצורך לערוך שינוי כלשהו בשיטת החישוב. חבר המועצה אמר שנושא אחר שהוועדה דנה בו היה תדירות הצגת הדוחות הכספיים של הבנק. הוא הסביר כי בניגוד לחברות ממשלתיות וציבוריות, המציגות דוחות בכול רבעון, בנק ישראל מציג דוח כספי שנתי. אמנם הבנק מנהל מעקב תקציבי רצוף ועורך דיווחים בתדירות חודשית ורבעונית, אבל את הדוחות לציבור הוא מפרסם אחת לשנה. חבר המועצה ציין כי חוק בנק ישראל לא מתייחס לאפשרות של פרסום הדוח הכספי בתדירות רבעונית, והוסיף כי הבנק צריך למצוא את האיזון הנכון בין פרסום מידע חשוב לבין מידע עודף שאין בו כדי לתרום לציבור, למקבלי ההחלטות או לצרכני המידע.

חבר מועצה אחר העיר כי בתקופה שבה כיהן כחבר בוועדה לבחינת הדוחות הכספיים התעוררה שאלה בדבר קבלת היתר ממינהל מקרקעי ישראל לצורך הבנייה בקריית הלאום. הוא שאל אם היתר התקבל.

מנכ"ל הבנק השיב כי יברר היכן עומד הטיפול בבקשה שהבנק הגיש למינהל ויעדכן את המועצה.

נושא 13 בסדר היום: העברת עודפי תקציב בין שנים

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה אמרה שלמועצה הוצגה בקשה להעביר יתרות תקציב בסך 91,739 אלפי ש"ח, מ-2018 לתקציב 2019. היא הסבירה שעיקר הסכום – 84% ממנו – הוא בגין פרויקט הבינוי ושדרוג מבנה הבנק ובגין הקמת המערכת לשיתוף בנתוני אשראי.

חבר מועצה שאל אם ההעברה בגין פרויקט הבינוי ושדרוג מבנה הבנק משקפת אך ורק שינויים במועדי התשלום לקבלן.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה בחיוב והדגישה כי אין חריגה מהתקציב הרב-שנתי שאושר עבור הפרויקטים. היא הוסיפה כי העברת התקציב בגין הקמת המערכת לשיתוף בנתוני אשראי היא העברה של תקציב הבצ"מ¹⁴ שלא נוצל בשנת 2018 לשנת 2019.

חבר מועצה טען כי תקציב בצ"מ של פרויקט נועד בהגדרה לתשלום עבור הוצאות בלתי צפויות במהלך הפרויקט. הואיל ובניית המערכת הסתיימה ותקציב הבצ"מ לא נוצל, מן הראוי שהתקציב יבוטל ולא יועבר לשנת 2019.

המשנה לנגיד אמרה כי היא מסכימה עם חבר המועצה באופן עקרוני, אלא שתקציב הבצ"מ נחוץ לצורך בניית מודול הניטור, רכיב שלא הובא כראוי בחשבון בתקציב להקמת המערכת, ויש הכרח להוסיפו למערכת. לדבריה, עד לפני מספר חודשים לא התבררה נחיצותו וחשיבותו של המודול והדחיפות להוספתו.

מנכ"ל הבנק הוסיף שהואיל והמערכת היא דינמית יש להביא בחשבון שיהיה צורך בלא מעט פיתוחים.

חבר המועצה הקודם טען שהמיומן של המודול ושל פיתוחים נוספים הובא בחשבון, או צריך היה להיות מובא בחשבון בתקציב שאישרה המועצה ל-2019. לדעתו כול יתרת תקציב שלא נוצלה, דינה להימחק.

המשנה לנגיד אמרה שהבנק חשב לנצל את תקציב הבצ"מ, אשר לא נוצל, לצורך בניית מודול הניטור. לכן הוא לא כלל את עלות הבנייה בתקציב שהמועצה אישרה. היא הדגישה שככלל הבנק אינו נוהג להעביר תקציב בצ"מ בין פרויקטים ובין שנים, אלא שכאן מדובר במקרה יוצא דופן.

חבר מועצה אמר שהעברת עודפי תקציב בין שנים היא למעשה תוספת תקציב. לדעתו, יש להסתכל על תקציב שנתי כעל יחידה סגורה העומדת בפני עצמה. העברת עודפי תקציב משנה אחת לשנייה כמוה כהגדלת התקציב של השנה השנייה. לכן לדעתו הבקשה להעברות התקציב כמוה כתיקון של התקציב שהמועצה אישרה.

חבר מועצה אחר ציין כי המועצה כבר הביעה בעבר חוסר נחת מההעברות תקציב בין שנים. אומנם הוא מסכים לטענה שתקציב של פרויקט עשוי להתגלגל משנה אחת לבאה כתוצאה מדחיית תשלומים, אבל יש לקבוע קריטריונים ומדדים מתי גלגול התקציב מוצדק ומתי הוא הופך לסוג של תקציב חדש. לדעתו דחיית תשלומים בטווח זמן סביר היא עילה מוצדקת לגלגול תקציב. אבל לא ברור אם העברת תקציב לצורך מימון חלק אינטגרלי בפרויקט שאושר, אבל לא הובא כראוי בחשבון מלכתחילה בתקציב הפרויקט, היא גם עילה מוצדקת.

מנכ"ל הבנק הדגיש כי בעניין העברות התקציב הבנק נוהג כבר הרבה שנים על פי משנה סדורה, ומציג למועצה רק בקשות שהוא חושב למוצדקות. ככלל, תקציבי הוצאות לא מועברים משנה לשנה וההעברות הן בתקציבי פרויקטים ובסכומים שאינם פחותים מסף מסוים. ההעברות אינן יוצרות חריגה מהתקציב הרב-שנתי שאושר עבור פרויקט. ההעברות נדרשות לנוכח עיכוב בתשלומים לספק, אם בגלל שינוי בלוח הזמנים של הפרויקט או בגלל ששליחת

¹⁴ תקציב עבור הוצאות בלתי צפויות מראש.

החשבונית לבנק התעכבה או מסיבה אחרת. בעניין מודול הניטור הבהיר המנכ"ל כי הבנק חשב מלכתחילה על צורך במודול ניטור והוא אף אופייני, אלא שהתקציב שהוקצה עבורו התברר כנמוך בהרבה מזה שנדרש בפועל.

חבר מועצה אמר שהוא מסכים עם קודמיו שאפשר להצדיק העברה הנובעת מדחיית תשלום בפרויקט בגלל שינוי בלוח הזמנים של הפרויקט, כול עוד נשמרת המסגרת הרב-שנתית של הפרויקט. לעומת זאת, העברת עודפי תקציב של הפעילות השוטפת של הבנק כמוה כהגדלה של התקציב השנתי של הבנק.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה ציינה כי לבנק יש מדיניות ברורה מאוד לגבי העברות תקציב והקריטריונים להעברה מחמירים בהרבה מאלה שנהוגים, לדוגמה, בתקציב המדינה. לדבריה, רק כמחצית מהפוטנציאל של יתרות התקציב המיועדות להעברה הוצגו לאישור המועצה. היא הוסיפה כי לעיתים נדרש להעביר גם תקציבים של הפעילות השוטפת. למשל, אם שירות מסוים סופק לבנק אך התמורה עבורו לא שולמה לספק משום שהוא לא הגיש חשבונית בשנה השוטפת.

חבר מועצה העיר שכנגד עיכוב תשלומים אפשר לרשום הפרשה חשבונית.

מנהלת יחידת תכנון וכלכלה השיבה כי התקציב הוא על בסיס מזומן ולא על בסיס מצטבר.

חבר מועצה ביקש לחזור ולדון בשאלת העברת תקציב הבצ"ם להקמת המערכת לשיתוף בנתוני אשראי מ-2018 ל-2019. הוא שאל אם לא צריך להתייחס באופן שונה לתקציב בצ"ם של פרויקט מאשר להוצאות אחרות בפרויקט.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה שהקמת המערכת לשיתוף בנתוני אשראי חולקה ל-4 שלבי הקמה, שהראשון בהם הסתיים. תקציב הבצ"ם נשמר עבור השלב השני של ההקמה, אלא שאפיון השלב השני יחל לאחר סיומו של השלב הראשון, ועבורו נדרש תקציב הבצ"ם. מנהלת היחידה ציינה שהמועצה אישרה בעבר שני תקציבי בצ"ם: אחד עבור הקמת המערכת ושני עבור שנת התפעול שלה. כעת היא מבקשת לאפשר להשתמש בעודפים שנותרו בתקציב בצ"ם ההקמה גם לתפעול.

חבר מועצה העיר שבבקשה שהוגשה למועצה לקראת הדיון נכתב שהיחידה מבקשת מהמועצה לאפשר לה להעביר סכומים מבצ"ם ההקמה לבצ"ם התפעול, ככל שיידרש. הוא הוסיף כי בתקציב ל-2019 שהמועצה אישרה יש תקצוב עבור התפעול. הוא שאל מה היחידה הייתה עושה לו תקציב בצ"ם ההקמה היה מנוצל עד כה במלואו.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי הייתה צריכה לתקצב סכום נוסף עבור התפעול.

חבר המועצה הקודם שאל מדוע הסכום הנוסף לא תוקצב מראש.

מנהלת היחידה השיבה כי הצורך לתקצב את הסכום הנוסף הוצג בעבר למועצה מספר פעמים.

מנכ"ל הבנק אמר שהבנק חזר והציג למועצה, בכמה הזדמנויות, את רצונו להימנע מהגדלת התקציב שאושר עבור המערכת. הוא הוסיף שכעת כמחצית מיתרת תקציב בצ"ם ההקמה דרושה לצורך בניית מודול הניטור.

חבר המועצה הקודם ציין כי חברי המועצה סבורים שהעברת יתרת תקציב הבצ"ם כמוה כהגדלת התקציב לשנת 2019. מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה אמרה שהיחידה הצביעה כבר במהלך הדיונים על התקציב לשנת 2019 כי מסתמן שיהיו יתרות לא מנוצלות של תקציב ב-2018, בסכום של כ-100 מ"ש, בעיקר בגין פרויקט הבינוי ושדרוג מבנה הבנק ובגין הקמת המערכת לשיתוף בנתוני אשראי. היא הסבירה כי אי אפשר היה לכלול את היתרות בתקציב לשנת 2019 הואיל ואז היה מתקבל מצג כוזב של עלויות פרויקטים גבוהות מהאמתיות, בשל תקצוב כפול.

חברי מועצה טענו כי אפשר לכלול את התקציב שלא נוצל בשנה מסוימת בתוך התקציב לשנה העוקבת, אבל להציג אותו. וחבר נוסף הסכים כי לטובת השקיפות צריך למצוא את הדרך להציג יתרות עודפות של תקציב כחלק מהתקציב של השנה העוקבת.

עובדת היחידה לתכנון וכלכלה הסבירה כי עד לפני כמה שנים כאשר התקציב הוצג למועצה ולוועדת הכספים של הכנסת הוצג גם נתון של היתרה המקסימלית שהבנק יעביר (יגלגל) משנה לשנה. מקסימלית, הואיל ובעת הצגת התקציב עדיין לא היה ברור מה יהיה היקף התקציב שלא נוצל בשנה השוטפת. לפני כמה שנים הבנק אימץ את השיטה הנהוגה בגופים ציבוריים אחרים, כמו משרד מבקר המדינה. אלה מציגים לוועדת הכספים את התקציב עבור השנה העוקבת (לקראת סיום השנה השוטפת), וחודש לאחר סיום השנה השוטפת הם מציגים את היקף העברות התקציב בין השנים. בהתאם לכך, לפני סוף שנה הבנק מביא לאישור המועצה את הצעת התקציב, ובחודש ינואר הוא מביא לאישור את יתרת התקציב שברצונו להעביר משנה לשנה. עובדת היחידה לתכנון וכלכלה הדגישה כי העברת תקציב הבצ"ם של המערכת לשיתוף בנתוני אשראי לא תגרום לחריגה, אפילו באגורה, מהסכום הרב-שנתי שהמועצה אישרה עבור המערכת ב-23 במרץ 2018. לדבריה, ההעברה נחוצה לנוכח אי הוודאות לגבי עלות תפעול המערכת. היא חזרה וציינה כי חלק מהסכום שהבנק מבקש לגלגל הוא עבור שירותים או טובין שהתקבלו ב-2018 והתמורה עבורם לא שולמה.

חבר מועצה אמר שמהסבר מתברר שתקציב הבנק לשנת 2019 לא יעמוד על 1,195 מ"ש, אלא על כ-1,290 מ"ש. חבר מועצה אחר העיר שהואיל והחלק הארי של הבקשה להעברות התקציב נועד לגשר על תשלומים שנדחו בפרויקטים שתקציביהם אושרו על ידי המועצה, והואיל ואין חריגה מתקציבים אלה, אזי המועצה יכולה, לדעתו, לאשר את הבקשה. גם בהסתת תקציב בצ"ם ההקמה לתקציב התפעול של המערכת לשיתוף בנתוני אשראי הוא לא רואה בעיה.

לבקשת חבר מועצה פירטה מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה את העברות התקציב שאינן קשורות בפרויקטים. אחת מאלה הייתה בסכום של 600 אש"ח בגין הוצאות אחזקה ושוטפות למבנה החלופי. לדבריה התקציב עבור המבנה החלופי נקבע מתוך הנחה שהמשרדים יפנו עד סוף 2018. במהלך דצמבר התברר כי הבנק יאלץ להמשיך לשכור, למשך חודש, שתי קומות בנוסף לקומות שהוא תכנן לשכור לאורך כול 2019. התקציב עבור השכירות הנוספת נלקח מתקציב הבצ"ם שנועד עבור תחזוקת המבנה החלופי, שבעקבות זאת פחת ב-600 אש"ח. מנהלת היחידה הדגישה כי הצורך לממן את שכירת שתי הקומות הנוספות נוצר רק במהלך דצמבר, לאחר הגשת הצעת התקציב לאישור המועצה, וגם היקף ההוצאה לא היה ברור.

חבר מועצה טען כי צריך להבחין בין תקציב שלא נוצל ומועבר לשנה העוקבת כדי לגשר על שינויים בעיתוי תשלומים, לבין המקרה הנוכחי שבו הוצאות עבור השכירות הנוספת כלל לא תוקצבו ב-2018. לדעתו, מדובר בתוספת לתקציב ההוצאות של הבנק ב-2019.

מנכ"ל הבנק הסביר כי כדי לחתום עם המשכיר על הסכם שכירות של שתי הקומות הנוספות – ליצור התחייבות כלפיו – היה צורך להסיט מקורות תקציב כבר ב-2018, הואיל והשכירות הנוספת לא תוקצבה מלכתחילה.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הוסיפה כי הצורך בהעברת תקציב למימון השכירות הנוספת נוצר בשל העובדה שהבנק לא שילם מראש, כפי שנהוג, עבור השכירות. משמע הוא לא שילם בדצמבר עבור השכירות בחודש ינואר.

חבר מועצה אמר שהואיל ודמי השכירות הנוספת לא תוקצבו ב-2018 אזי אישור העברת תקציב עבורם כמוה כהגדלת התקציב ל-2019. לדעתו, מדובר בהליך לא תקין שהמועצה, כמי שאחד מתפקידיה הוא לפקח על התנהלות תקינה של הבנק, חייבת להתנגד לו.

חבר מועצה אחר הציע שהמועצה תייחד דיון שבו ייקבעו כללים וקריטריונים ברורים להעברת תקציב משנה לשנה.

חברי המועצה החליטו להפחית את סכום עודפי התקציב שהבנק ביקש להעביר מ-2018 ל-2019, ב-600 אש"ח.

חבר מועצה הדגיש כי חברי המועצה מעריכים מאוד את העבודה שהיחידה לתכנון וכלכלה עושה וכי הערותיהם נועדו בראש ובראשונה לשפר עוד את תהליכי העבודה בבנק, ולהבהיר אותם כמה שיותר, לעצמה ולבנק, לצורך המשך העבודה המשותפת.

החלטות:

1. על פי סעיף 20(א)(3) לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, החליטה המועצה לאשר את העברת עודפי התקציב משנת 2018 לשנת 2019, בסך של 91,139 אלפי ש"ח.
2. המועצה מבקשת לקיים דיון בנושא עיתוי רישום הוצאות בתקציב הבנק.
3. המועצה מבקשת בדיונים לאישור התקציב להציג בנפרד את התקציבים המוערכים לגלגול לשנה הבאה.

נושא 14 בסדר היום: סדרי עבודת המועצה המינהלית

יו"ר המועצה ציין כי לאחר כשנה בתפקיד חברי המועצה צברו מספיק ניסיון כדי להגדיר את סדרי עבודתה. הוא ציין כי חברי המועצה מקרב הציבור רואים בתפקידם זכות ושליחות ציבורית. יו"ר המועצה פירט חלק מהתפקידים המוטלים על המועצה על פי חוק: לאשר את התקציב לפעילות המינהלית של הבנק; לדון בתוכנית העבודה השנתית; לאשר את תנאי השכר של עובדי הבנק; ולפקח על התנהלות תקינה ויעילה של הבנק. לדעתו, גולת הכותרת של עבודת המועצה ב-2018 היו הדיונים בתוכניות העבודה והתקציב ל-2019. להערכתו, את הדיונים הללו לשנת 2020 צריך יהיה לערוך במתכונת ובלוח זמנים שונה מעט מאלה שנקבעו השנה, והוסיף כי הניסיון שחברי המועצה צברו השנה, גם בתחום זה, יסייע מאוד בדיונים הבאים. יו"ר המועצה הדגיש כי חברי המועצה מקרב הציבור באים במטרה לסייע לבנק לבצע את עבודתו ולא לעמוד בדרכו. הוא ציין כי במהלך השנה נדרשה המועצה לדון במספר נושאים ייחודיים לשנה זו, כמו ההסכם הקיבוצי החדש בבנק. כתוצאה מכך היה צורך לכנס את המועצה באופן תכוף יחסית ולעיתים אף בהתרעה קצרה.

חברי המועצה קיימו דיון זוטא בשאלה מהו האורך הרצוי של ישיבות המועצה, בין השאר לנוכח העובדה שחלקם מכהנים כחברים בוועדת הביקורת ובוועדה לבחינת הדוחות הכספיים. חברי המועצה סברו כי 3 שעות, לכל היותר, הם משך הזמן הראוי לישיבות המועצה.

יו"ר המועצה ציין כי מזכירות הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית קובעת, בתיאום עם חברי המועצה, ישיבות ל-2019 כולה, הן למועצה והן לוועדותיה. הוא הוסיף כי מסמך סדרי עבודת המועצה המינהלית מפרט, בין השאר, את אופן זימון המשתתפים לישיבות, את לוח הזמנים להגשת החומרים לישיבות ולהפצתם, את תהליך הכתיבה והאישור של הפרוטוקולים של ישיבותיה, את קביעת סדר היום לישיבות והמעקב אחר יישום ההחלטות ועוד כהנה וכהנה. הוא שיבח את עבודתה של מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית בריכוז ההחלטות ובהכנת סדרי היום של הישיבות. יו"ר המועצה אמר שהנושאים המרכזיים שהעסיקו את המועצה בשנה האחרונה הם הדיווח הרבעוני על המעקב אחר תוכניות העבודה והתקציב, פרויקט הבינוי ושדרוג מבנה הבנק והפרויקטים הנלווים לו, והמערכת לשיתוף בנתוני אשראי, נוהלי העבודה בבנק, ניהול הסיכונים ושיפור האפקטיביות.

מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית ציינה כי המזכירות הכינה מסמך בנושא "מעקב אחר החלטות המועצה", אשר נמסר במסגרת החומרים לקראת הדיון הנוכחי. המסמך מתאר קטגוריות שעל פיהן יימסר למועצה העדכון החצי-שנתי בנוגע ליישום החלטותיה. החלוקה לקטגוריות היא על פי חשיבות ההחלטות ומידת הדחיפות ליישומן.

יו"ר המועצה אמר כי ידון במסמך עם מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית.

חבר מועצה העיר כי לעיתים אפשר לצמצם את היקף החומרים המוגש לקראת הישיבות, ולחסוך לחברי המועצה בזמן שהם מקדישים לקריאתו. חבר המועצה הציע שהמועצה תייחד מדי רבעון את הזמן הדרוש לדיון מעמיק בפרויקט. לדעתו, גם למערכת לשיתוף בנתוני אשראי המועצה צריכה להקדיש דיון אחת לרבעון.

יו"ר המועצה סיכם ואמר כי שנת 2018 הייתה שנה מאתגרת עבור הבנק והמועצה בעיקר בשל פרויקט הבינוי ושדרוג מבנה הבנק והקמת המערכת לשיתוף בנתוני אשראי. הוא הביע תקווה שמעתה ואילך עבודת הבנק והמועצה תיכנס לתלם של יותר שגרה, ושנוהל העבודה של המועצה המינהלית יתרום לשגרת עבודתה.

דוח ביקורת בנושא הגנת הפרטיות במערכת לשיתוף בנתוני אשראי – נושאים עיקריים למועצה המינהלית

חוק נתוני אשראי, התשע"ו – 2016, קובע בסעיף 16 כדלהלן:

"(א) בנק ישראל יקים מאגר מידע שיכלול נתוני אשראי שהתקבלו ממקורות מידע...

(ג) המערכת הטכנולוגית שתשמש את המאגר תמנע, ככל האפשר ובשים לב לחלופות

טכנולוגיות מקובלות, שייבחנו מעת לעת, את הסיכון לפגיעה בפרטיות הלקוחות..."

בהתאם לזה, החל ממועד אישורו של החוק, בנק ישראל פועל להקמתו של מאגר נתוני האשראי, וליישם בו אמצעים מתאימים להגנת פרטיותם של אזרחי המדינה. בשל חשיבות פרויקט מאגר נתוני אשראי, כפרויקט לאומי, ומתוך ניתוח הסיכונים והרגישות הגדולה בנושא פרטיות הלקוחות הכלולים במאגר, החליט המבקר הפנימי להתמקד בבדיקת נושא "הגנת הפרטיות במערכת נתוני אשראי", בבנק ישראל. בעת הביקורת, הקמת המאגר טרם הושלמה. לאור היקפי הפרויקט, כבר בעת הזאת, הביקורת ביקשה לבחון את התכניות ואת הפתרונות המיועדים להגנת הפרטיות, בהפעלת המאגר.

בחינת נושא הגנת הפרטיות שבמאגר נתוני אשראי כללה סקירת היבטי התכנון, ההערכות והבקרה להגנת הפרטיות, בהיבטים כלליים, ניהוליים, תהליכיים וטכנולוגיים.

דוח ביקורת בנושא תהליכי אישור פקודת שינויים ("פק"ש"), בפרויקט הבינוי בירושלים – נושאים עיקריים למועצה המינהלית

בשנת 2012, אישרה המועצה המנהלית את ביצועו של שיפוץ המבנה המרכזי של בנק ישראל. צו התחלת עבודות השיפוץ נקבע ליום 1 באוקטובר 2015. בהתאם לחוזה שנחתם בין בנק ישראל לבין קבלן העבודות "דניה סיבוס בע"מ", בנק ישראל רשאי להורות בכל עת שימצא לנכון על כל שינוי בעבודות. הוראת המזמין על שינוי העבודות תיקרא "פקודת השינויים". במסגרת הסכם ההתקשרות, נקבעו הוראות מפורטות באישורן של פקודות השינויים. ביום 19.6.17 עודכן לאחרונה נוהל פנימי של הבנק שכותרתו "נוהל חריגים בפרויקט השיפוץ".

מטרת הביקורת הייתה לבחון תהליכי האישור בבנק ישראל של פקודות שינויים אל מול הקבלן.

להלן נושאים עיקריים שנבחנו בדוח הביקורת:

- התאמה בין ההנחיות שהוסדרו במסגרת ההסכם לבין ההנחיות שנקבעו בנוהל "חריגים בפרויקט השיפוץ".
- עמידה בהוראות שנקבעו בנוהל "חריגים בפרויקט השיפוץ".
- עמידה בהוראות שנקבעו בהסכם ההתקשרות של הבנק אל מול קבלן העבודות.

**דוח ביקורת בנושא תקציב ותשלומים בשיפוץ מבנה הבנק המרכזי בירושלים - נושאים עיקריים
למועצה המינהלית**

בשנת 2012, אישרה המועצה המנהלית את ביצועו של שיפוץ המבנה המרכזי של בנק ישראל. תקציב השיפוץ נקבע מתוך מטרה להתאים את תשתיות הבניין להגנה מפני רעידות אדמה, למלא אחר דרישות הרשויות (כדוגמת: דרישות בתחום כיבוי האש), לשדרג את התשתיות הפיזיות ולבצע עבודות גמר בסטנדרט המקובל במשרדי הממשלה.

מטרות מטלת הביקורת היו: בחינה של תקציב הפרויקט, סבירותו והתאמתו לכתבי הכמויות ולתכניות העבודה; בחינת כתבי הכמויות, סבירותם והתאמתם לתכניות השיפוץ; בחינת העלויות המדווחות והתאמתן לתקציב ולכתבי הכמויות ובחינה של מסגרת התקציב ובאם צפויות חריגות ממנה.

במסגרת דוח הביקורת, בין היתר, הביקורת המליצה:

- לקבל פירוט מעודכן נוסף, במסגרת חשבונות הביניים, של העלויות הצפויות להשלמה ושל שיעור ניצול הכמויות בפועל מסך הכמויות הכוללות (שבוצעו ושצפויות במאוחד) בפרויקט, לפי סעיפי החוזה מכתב הכמויות.
- לשלב ניהול של צריכת הכמויות ועבודתם של בעלי מקצוע, במסגרת תכנית הפרויקט (לוח הגאנט). לחלופין, לקבל התאמה שוטפת של מנהל הפרויקט, לגבי צריכת חומרים ומשאבי עבודה, לפי מקצועות. בכל מקרה, לוחות הגאנט יכילו את אישורו המתועד של מנהל הפרויקט.
- לנהל כתב כמויות מעודכן, בחלוקה לקומות ולאזורים, ככל שניתן, לצרכי פיקוח ובקרה על התקדמות הפרויקט.

מינהלת פרויקט הבינוי מסרה כי המלצות הביקורת מקובלות וחלקן כבר מיושמות. המלצות מסוימות עשויות להיות מיושמות בדרך שונה מזו שהומלץ עליה.

דוח ביקורת בנושא "ריתוק משקי" – נושאים עיקריים למועצה המינהלית

בנק ישראל, בהיותו גוף המספק שירות חיוני לציבור, מוגדר "מפעל חיוני" ובשעת חירום עליו להמשיך ולספק שירות לציבור, ככל האפשר. חובת ההתייצבות לעבודה והעסקת עובדים חיוניים בשעת חירום מוסדרת, בין השאר, בחוק שירות עבודה בשעת חירום התשכ"ז - 1967. בעת חירום, חלה חובה על כל עובדי הבנק החיוניים, להתייצב לעבודה ולבצע כל תפקיד אשר יוטל עליהם על ידי מי שנקבע לכך.

מטרת הביקורת הייתה לבחון את שיטות ותהליכי עבודה בנושא הריתוק המשקי בבנק ישראל.

להלן נושאים עיקריים שעלו בדוח הביקורת:

- רשימת העובדים החיוניים בשעת חירום.
- עמדות תפעול באתר החירום.
- מסגרת נוהלית מחייבת להסדרת הפעילות.

דוח ביקורת מעקב אחר תיקון הליקויים ויישום ההמלצות מדוח הביקורת בנושא מערכת דיווחים ישירים – נושאים עיקריים למועצה המינהלית

מטרת הביקורת הייתה בדיקת הטיפול בליקויים ויישום המלצות הביקורת, כפי שנכללו בדוח הביקורת בנושא "מערכת דיווחים ישירים", אשר הובא לדין בוועדת הביקורת, שהתכנסה בתאריך 19.7.18 ולדיון במועצה המנהלית שהתכנסה בתאריך 5.8.2018. ביקורת המעקב נערכה בהמשך להחלטתה של ועדת הביקורת.

דוח הביקורת המקורי כלל 8 המלצות.

הנושאים העיקריים בדוח כללו את הנושאים מידע רגיש ושימוש במידע פנים, תחזוקה של הפלטפורמה הטכנולוגית התומכת במערכת דיווחים ישירים ואמצעי/תהליכי בקרה בתחום אבטחת המידע/סייבר.

דוח ביקורת בנושא עמידה בתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז – נושאים עיקריים למועצה המינהלית

תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017, נכנסו לתוקף בתאריך 8 במאי 2018. התקנות מכילות הוראות מחמירות להגנת המידע ולשמירת הפרטיות והן מתבססות על תקני אבטחת מידע המקובלים בעולם. התקנות מסדירות את החובות הנוגעות למאגרי המידע ולמערכות אליהם הם משויכים, בהיבטי אבטחת מידע והגנת הפרטיות. מטרת הביקורת הייתה לבחון את העמידה של מערכות המידע ושל מאגרי המידע המשויכים להם בתקנות הגנת הפרטיות, בהתאם לדרישות הבדיקה שנקבעו בדין.

להלן נושאים עיקריים שעלו בדוח הביקורת:

- ניטור ופיקוח של מאגרי מידע.
- אירועי אבטחת מידע.
- דרישות התקנה בנושא מיקור חוץ.

נושאים נוספים בדוח הביקורת התייחסו, בין היתר, לנהלי העבודה ולתכניות העבודה בנושא.